

Verlangen, hoop, verdriet en blijdschap blijven bestaan, ook voor iemand met dementie

OPINIE

Redactie – 14.40. 26 oktober 2017

▲ © ANP

Gevoelens worden niet dement. Als partner van iemand met Alzheimer is het wel wennen aan het niveau van communiceren, zegt Dirk Oostelaar, lezer te Meteren.

haar bijna dagelijks naar het oude centrum van haar woonplaats om samen boodschappen te doen of iets te eten. We passeerden dan ook een fietswinkel. "Ik wil ook weer fietsen", zei ze dan. Een beetje ongemakkelijk voelde ik me daarbij als ik antwoordde: "Ja, maar het is hier te druk lieverd". Ongemakkelijk, omdat ik me realiseerde dat ze nooit meer zou kunnen fietsen.

Veiligheid

Enige tijd later schreef psychogerontoloog Huub Buijssen een stukje over dementie waarin hij uitlegde dat gevoelens niet dement worden en dat je op dat niveau kunt blijven communiceren. Als ik dat vertelde tegen andere mensen die een familielid hadden met dementie kreeg ik vaak de indruk dat ze het maar half begrepen en het werd mij zelf ook pas in de loop van de tijd helemaal helder. Verlangen, hoop, verdriet, blijdschap, onzekerheid blijven bestaan, ook voor iemand met dementie.

Bij het voortschrijden van de ziekte werd contact op dat gevoelsniveau steeds belangrijker, was mijn ervaring

Het verlangen is een verlangen naar veiligheid, geborgenheid, identiteit. Is er bestaan denkbaar zonder verlangen? Mijn reactie op het verlangen van mijn levenspartner om weer te fietsen was op het niveau van ons denken juist. Pas in de loop van de tijd realiseerde ik me dat ik met mijn reactie haar verlangen om weer te fietsen in feite negeerde en daarmee haar eenzaamheid en ook mijn afstand tot haar groter maakte. Maar wat had ik dan anders kunnen zeggen?

De moeite waard

Eerst wist ik dat niet. Later pas bedacht ik me dat ik op het gevoelsniveau van haar verlangen had kunnen reageren door bijvoorbeeld te zeggen: "Ja, dat zou fijn zijn hè lieverd". Bij het voortschrijden van de ziekte werd contact op dat gevoelsniveau steeds belangrijker, was mijn ervaring. Op een rouwkaart las ik: 'Het was moeilijk uit te leggen wat je bedoelde maar je kon goed aangeven wat je voelde'. Dat was precies

voorhield. Ik kon het aan haar ogen en haar gezichtsuitdrukking zien.

Marjolaine de Vos schreef onlangs in een artikel over dementie: 'Je zou willen dat degenen van wie je houdt, altijd voelen dat hun leven de moeite waard is'.

Daar gaat het inderdaad uiteindelijk om.